
Državni izpitni center

M 1 8 2 5 1 1 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

ZGODOVINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 28. avgust 2018

SPLOŠNA MATURA

Popravljená moderirana različica

IZPITNA POLA 1**Obča zgodovina****Od nacionalnih gibanj do prve svetovne vojne**

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ C ♦ D ♦ F ♦ A ♦ B ♦ E 	Za šest pravih rešitev 3 točke, za pet in štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	♦ Rusija	
2.2	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ ukinitvev poljske ustave ♦ razpustitev sejma/parlamenta ♦ razpustitev vojske ♦ zaplenba posesti voditeljev vstaje ♦ zaprtje varšavske univerze ♦ poostren nadzor nad poljsko katoliško Cerkvijo ♦ imenovanje Rusov na uradne položaje ... 	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
2.3	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Po vsej Evropi se razširi filohelenizem. ♦ Filohelenizem spodbuja k vključevanju prostovoljcev v grški narodnoosvobodilni boj. ♦ Številni umetniki in intelektualci se navdušujejo nad grško antiko. ♦ Romantika se je usmerjala k ljudstvu, zato je grškemu boju posvečala posebno pozornost. 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Kraljevina Francija ♦ Nemška zveza ♦ Avstrijsko cesarstvo ♦ Papeška država ♦ Kraljestvo dveh Sicilij ♦ Kraljevina Poljska/Rusko carstvo ♦ Kraljestvo Piemont-Sardinija ♦ Kraljevina Prusija ... 	Za štiri pravilne rešitve 1 točka.
3.2	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zahtevali so združitev nemških držav (po demokratični poti). ♦ Zahtevali so oblikovanje liberalnih vlad. ♦ Zahtevali so sprejetje liberalne ustave. 	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Najprej se je naslonil na Hrvate/na bana Jelačića. ♦ Dokončno so jih porazili s pomočjo Rusije. 	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
4.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Hrvati so zahtevali združitev hrvaških dežel v avtonomno enoto (v okviru Habsburške monarhije) ♦ Vojvodski Srbi so zahtevali avtonomijo Vojvodine. ♦ Slovaki so zahtevali slovaško samobitnost in demokratično rešitev narodnega vprašanja (na Ogrskem) ... 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Osmanska država se je znašla na udaru imperialistične Rusije. ♦ Rusija je želela neoviran dostop do Sredozemskega morja/do Črnega morja. ♦ Velesile so skušale pridobiti nadzor nad Sredozemljem/Balkanom. ♦ Rusija se je razglašala za zaščitnico krščanskega (pravoslavnega) prebivalstva v Osmanskem cesarstvu. ♦ Avstrijsko cesarstvo se je balo širjenja Rusije. ♦ Avstrijsko cesarstvo se je balo panslavizma. 	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6.1	1	♦ Avstrijsko cesarstvo in Rusija	
6.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Avstrijsko cesarstvo ostane nevtrarno. ♦ Avstrijsko cesarstvo zasede del ozemlja ob ruski meji/Vlaško in Moldavijo. ♦ Avstrijsko cesarstvo ne pristopi na stran Rusije. 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila	
		A ZDRUŽITEV ITALIJE	B ZDRUŽITEV NEMČIJE	
7.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Mazzini ♦ Cavour 	♦ Bismarck	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
		♦ (Kraljestvo) Piemont/ Sardinsko kraljestvo	♦ (Kraljevina) Prusija	
7.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zahtevali so, da Avstrijsko cesarstvo prepusti ozemlje Lombardije in Benečije. ♦ V Avstrijskem cesarstvu so videli sovražnika, ki zavzema ozemlja Italijanov ... 	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zahtevali so izločitev Avstrijskega cesarstva iz nemškega vprašanja. ♦ Po zmagi (pri Kraljevem gradcu) je bilo Avstrijsko cesarstvo izločeno iz nemškega vprašanja. ♦ V Avstrijskem cesarstvu so videli možnega bodočega zaveznika ... 	
7.3	1	♦ vojna 1859: Francija, Kraljestvo Piemont-Sardinija proti Avstrijskemu cesarstvu ♦ vojna 1866: Prusija, Kraljevina Italija proti Avstrijskemu cesarstvu	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ vojna 1864: Prusija, Avstrijsko cesarstvo proti Danski ♦ vojna 1866: avstrijsko-pruska vojna ♦ vojna 1870: francosko-pruska vojna 	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
7.4	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ S priključitvijo Rima se papež razglasi za »ujetnika Vatikana«. ♦ Spor s papežem, ki je formalno rešen šele leta 1929. ♦ Država želi prenesti prestolnico v Rim. ♦ Priznan je poseben položaj papeža ... 	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Sproži kulturni boj med državo in Cerkvijo. ♦ Ukinitvev jezuitov in uvedba civilne poroke. ♦ Nadzor nad verskimi šolami in lokalnimi cerkvami prevzame država. ♦ Prekinitev diplomatskih odnosov s Svetim sedežem. 	
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8.1	1	♦ dualizem	
8.2	1	♦ skupna valuta ♦ skupna ministrstva (zunanje, obrambno, finančno)	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
8.3	1	ena od: ♦ Avstrijsko cesarstvo je bilo izločeno iz procesa združevanja Nemčije. ♦ Avstrijsko cesarstvo je doživelo dva vojaška poraza in izgubo ozemlja (Lombardija, Benečija, uprava nad Holsteinom). ♦ Madžarski liberalci so zahtevali obnovitev ogrske ustavnosti. ♦ V Avstrijskem cesarstvu se krepijo liberalne težnje.	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	1	♦ A	
	1	♦ B	
	1	♦ E	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	1	tri od: ♦ Bolgarija ♦ Romunija ♦ Srbija ♦ Črna gora	Za tri pravilne rešitve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11.1	1	ena od: ♦ (judovski) častnik v francoski vojski ♦ častnik v francoskem generalštabu	
11.2	1	ena od: ♦ Mnenja glede afere so bila deljena, del jih je stopil na Dreyfusovo stran, del pa ga je imel za krivega. ♦ Intelektualci so se postavili na Dreyfusovo stran. ♦ Zola je napisal članek Obtožujem, v katerem je stopil na Dreyfusovo stran. ♦ Desnica in katoliška cerkev sta označili njegovo dejanje za zaroto Judov in prostozidarjev zoper prestiž Francije in vojske.	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12.1	1	♦ Herzl	
12.2	1	♦ Sionizem je (politično) gibanje za oblikovanje samostojne judovske države (v Palestini).	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13.1	1	♦ zahteva po reformah v prid delavcem	
13.2	1	dve od: ♦ protisocialistični zakon/zakon o socialistih ♦ ukinitvev socialističnega časopisja ♦ prepoved zborovanj ♦ prepoved socialističnih organizacij	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
13.3	1	♦ Socialdemokrati so dobivali na volitvah vedno več podpore.	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14.1	1	♦ Velika Britanija ♦ Francija ♦ Nemško cesarstvo	Za tri pravilne rešitve 1 točka.
14.2	1	ena od: ♦ Nekatero britanske kolonije so imele notranjo samoupravo/avtonomijo. ♦ Nekatero britanske kolonije so bile le rahlo povezane z matično državo ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15.1	1	♦ v Maroku	
15.2	1	ena od: ♦ Angleži so se želeli pokoriti pokrajini (Transvaal in Oranje). ♦ Velika Britanija skuša povezati sever in jug celine. ♦ Pokrajini Transvaal in Oranje sta bogati z rudnimi bogastvi ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
16.1	1	♦ Nemško cesarstvo in Rusija	
16.2	1	♦ (vojni) mornarici	
16.3	1	ena od: ♦ Nemško cesarstvo je prepričano, da se bo o prihodnosti velesil odločalo na morju. ♦ Nemško cesarstvo hoče tudi na morju konkurirati Veliki Britaniji.	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17	1	dve od: ♦ ustavo ♦ sklic dume ♦ uvedbo parlamentarne demokracije ♦ spoštovanje temeljnih državljanskih pravic in svoboščin	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.

Med demokracijo in totalitarizmi

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
18.1	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ sistem zavezništev in vedno večja napetost med njimi ♦ kolonialni spori/delitev ozemlja ♦ imperializem ♦ nacionalizem/mednacionalni spori ♦ nemška zunanja politika ♦ oboroževanje ... 	Za tri pravilne rešitve 1 točka.
18.2	1	♦ Nemškemu cesarstvu	
18.3	1	♦ Avstro-Ogrska napove vojno Srbiji, zaradi sistema zavezništev je preostali svet kmalu potisnjen v vojno ...	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
19	1	♦ antantne sile/tabor ♦ Velika Britanija, Francija	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
	1	♦ centralne sile ♦ Nemčija, Avstro-Ogrska	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
20.1	1	♦ pozicijsko bojevanje	
20.2	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Na vsaki strani so bili obrambni strelski jarki. ♦ Vmes je bila nikogaršnja zemlja. ♦ Jarki so bili zaščiteni z bodečo žico. ♦ Potekalo je obstreljevanje s topovskim ognjem. ♦ Značilni so minimalni premiki frontne linije. ♦ Način bojevanja je zahteval ogromne človeške žrtve. ♦ Pogoji v jarkih so bili nevzdržni ... 	Za tri pravilne rešitve 1 točka.
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
21.1	1	♦ (Vladimir) Lenin/Vladimir Iljič Uljanov	
21.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Boljševiki so zagovarjali konec vojne/izstop Rusije iz vojne. ♦ Boljševiki so želeli odpraviti začasno vlado, ki je nadaljevala z vojno po februarški revoluciji. ♦ Na podlagi odloka o miru so podpisali kapitulacijo v Brest-Litovskem. 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
22.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ženske so med vojno opravljale »moška« dela. ♦ Poleg skrbi za družino so prevzele dodatno breme in se zaposlile. ♦ Zaradi pomanjkanja delovne sile so prevzele tudi težja fizična dela (v metalurški, strojni dejavnosti). 	
22.2	1	♦ volilna pravica za ženske	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
23.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Wilson je že v programu 14 točk naznanil ustanavljanje takšne organizacije. ♦ Wilson je bil »idejni oče« organizacije. ♦ Bil je pobudnik ustanovitve organizacije ... 	
23.2	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ V njej niso sodelovale velike sile ali pa so kmalu izstopile. ♦ Organizacija ni imela lastnih oboroženih enot. ♦ Organizacija ni imela učinkovitega vzvoda za uveljavljanje svojih odločitev. ♦ V organizaciji so se križali interesi članic. ♦ Organizacija je bila brez prave avtoritete ... 	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
24	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 1919 ♦ 1916 ♦ 1915 ♦ 1920 ♦ 1922 ♦ 1918 	Za šest pravih rešitev 3 točke, za pet in štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila	
25		A NACIZEM	B STALINIZEM	
	1	♦ (Adolf) Hitler	♦ (Josip Visarijonovič) Stalin	
	1	ena od: ♦ Hitler pride na oblast po volitvah, kjer je največ glasov dobila NSDAP. ♦ Predsednik Hindenburg je Hitlerju po volitvah dodelil mandat za sestavo vlade ...	ena od: ♦ Stalin je prišel na oblast po Leninovi smrti. ♦ Stalin se je polastil (popolne) oblasti po obračunu s tekmeci znotraj partije ...	
	1	dve od: ♦ korporativizem/ oblikovanje korporacij ♦ velika javna dela ♦ rast industrijske proizvodnje ♦ razmah oboroževalne industrije ♦ velika posojila ...	dve od: ♦ plansko gospodarstvo ♦ petletke ♦ GOSPLAN ♦ gradnja težke industrije ♦ elektrifikacija ♦ (prisilna) kolektivizacija ...	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
	1	tri od: ♦ GESTAPO ♦ ustrahovanje ♦ nasilje (Kristalna noč) ♦ ustavne spremembe/ prepoved delovanja drugih političnih strank ♦ zaplemba premoženja ♦ ustanavljanje koncentracijskih taborišč ...	tri od: ♦ čistke ♦ nasilje ♦ Gladomor/Holodomor ♦ tajna policija NKVD ♦ zrežirani sodni procesi/usmrtitve ♦ zaplemba premoženja ♦ gulagi/delovna taborišča ...	Za tri pravilne rešitve 1 točka.
1	dve od: ♦ Želeli so izničiti versajsko pogodbo. ♦ Želeli so se maščevati Franciji za izgubo ozemlja. ♦ Želeli so širiti življenjski prostor (Lebensraum). ♦ Želeli so združitev vseh Nemcev v eni državi. ♦ Podpisali so pogodbo o nenapadanju/pakt Ribentropp-Molotov. ♦ Podpirali so nacionaliste/Franca/frankiste v španski državljanski vojni. ♦ Povezovali so se z Italijo, Japonsko in Sovjetsko zvezo ...	dve od: ♦ Bali so se agresije Japonske. ♦ Podpisali so pogodbo o nenapadanju/pakt Ribentropp-Molotov. ♦ Zahtevali so delitev Poljske. ♦ Podpirali so del republikancev/komuniste v španski državljanski vojni.	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.	
Skupaj	5			

Skupno število točk IP 1: 60

IZPITNA POLA 2**Narodna zgodovina****Razvoj zgodovinskih dežel in Slovenci**

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ B	
	1	♦ D	
	1	♦ E	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	♦ Gorazd in Hotimir	
2.2	1	ena od: ♦ Z vzgojo v krščanskem duhu so (po vrnitvi v domovino) prenašali novo vero med Karantance. ♦ Na Bavarskem so se seznanili z novim frankovskim fevdalnim družbenim sistemom. ♦ Bili so tisti, ki so prvi sprejeli zahodni tip fevdalnega sistema ...	
2.3	1	ena od: ♦ do poraza v uporih Ljudevita Posavskega (v katerem so sodelovali) ♦ do leta 820 (ko so Franki domače kneze zamenjali s svojimi grofi) ...	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	♦ Brixen/Briksen	
3.2	1	dve od: ♦ vzpostavljanje fevdalnih odnosov ♦ oblikovanje zemljiških gospodstev ♦ Po pridobitvi fevda so gospodje začeli s kolonizacijo na pridobljenem ozemlju ...	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
3.3	1	ena od: ♦ Cerkevni dostojanstveniki so bili (pogosto) vladarjevi zaupniki. ♦ Prejemnik posesti (škofija/samostan) ni imel dedičev/vladar je imel vlogo pri imenovanju škofov in opatov. ♦ Vladar je vedel, da bodo na (malo naseljena/ nenaseljena) področja prišli izobraženi/ sposobni fevdalci. ♦ Vladar je podeljeval posesti ob alpskih prelazih fevdalcem, od katerih je pričakoval zvestobo ...	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	♦ Višnjegorski in Turjaški	
4.2	1	ena od: ♦ Za gospoda/visokega fevdalca so morali opravljati vojaške/upravne naloge. ♦ Za gospoda/visokega fevdalca so morali opravljati dvorno službo. ♦ Gospod/visoki fevdalec jih je lahko zamenjal ali daroval. ♦ Gospod/visoki fevdalec je lahko odločal o njihovih porokah.	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	3	♦ C ♦ B ♦ A ♦ B ♦ A ♦ C	Za šest pravih rešitev 3 točke, za pet in štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6.1	1	ena od: ♦ ker je moral kot deželan/plemič sodelovati na deželnih zborih (tudi večkrat letno) ♦ ker se je moral udeležiti deželnih zborov ♦ ker je bila za neudeležbo na deželnem zboru zagrožena kazen ...	
6.2	1	♦ Habsburžani	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
		A MESTA V NOTRANJOSTI	B OBALNA MESTA
7.1	1	ena od: ♦ od 12. stoletja dalje ♦ od visokega srednjega veka dalje	♦ Mesta so ohranila kontinuiteto iz antičnega obdobja.
7.2	1	♦ Sveto rimsko cesarstvo/habsburška posest/Habsburžani/deželni knez ♦ Uradovali so v nemščini.	♦ Beneška republika/Benetke/Benečani ♦ Uradovali so (najprej v latinščini nato) v italijanščini.
7.3	1	ena od: ♦ Mestne pravice so bile zapisane v ustanovni listini mesta/statutih/privilegijih. ♦ Pravice meščanov je določal ustanovitelj. ♦ Organi mestne oblasti so bili podrejeni volji mestnega gospoda ...	ena od: ♦ Mesta so imela pravice zapisane v statutih/komunalnem zakoniku. ♦ Mesta so sprva uživala (določeno stopnjo) samouprave. ♦ Benečani so (od 13. stoletja) nastavliali svoje načelnike – podestate ...
7.4	1	dve od: ♦ Mesta so imela sejemske pravice. ♦ Mesta so bila trgovska in obrtna središča/središča neagrarne dejavnosti. ♦ Skozi mesta je potekala trgovina na daljše razdalje. ♦ V (nekaterih) mestih so bile kovnice denarja ...	dve od: ♦ Mesta so imela sejemske pravice. ♦ Mesta so bila trgovska in obrtna središča/središča neagrarne dejavnosti. ♦ Mesta so bogatela s solinarstvom. ♦ Mesta so razvijala pomorski promet ...
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8.1	1	♦ Najbolj pismeni so bili duhovniki/redovniki. ♦ Najmanj pismeni so bili kmetje.	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
8.2	1	ena od: ♦ Hčerkе iz bogatejših družin so se lahko šolale v ženskih samostanih. ♦ Bogate družine so si lahko privoščile privatnega učitelja/so se šolale doma ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ bojevanje/vojaške veščine ♦ rokovanje z orožjem/sabljanje ♦ jahanje ♦ pisanje/branje ♦ petje ... 	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ C ♦ D ♦ B ♦ A 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ V cerkvah so napadalci iskali vrednejše predmete/zaradi cerkvenega bogastva. ♦ Cerkve (in tabori okoli njih) so imele tudi obrambno funkcijo. ♦ Turki so bili drugačne vere/muslimani ... 	
11.2	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Turki so veliko ljudi odpeljali s seboj. ♦ Turki so pobili veliko ljudi. ♦ Veliko ljudi je zapustilo domove in se selilo na sever/v varnejše predele. ♦ Nastale so zapuščena območja/pustote. ♦ Doseljevati se je začelo (pravoslavno) vlaško prebivalstvo/Vlahi/Uskoki ... 	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Na račun odpravljenih tlak so fevdalci (nesorazmerno visoko) povišali dajatve. ♦ Kmečka bremena so v celoti precej narasla ... 	
12.2	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Kmetje so bili nezadovoljni zaradi spreminjanja/naraščanja bremen/dajatev. ♦ Turški vpadi so puščali za seboj opustošenje. ♦ Kmetje so bili nezaščiteni v primeru turškega vpada. ♦ Zaradi dinastičnih bojev so bila (nekatera) zemljišča izropana/opustošena. ♦ Deželni davki so naraščali (zaradi povečanih obrambnih potreb). ♦ Kmete je prizadelo omejevanje kmečke trgovine ... 	Za tri pravilne rešitve 1 točka.
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Hotel, je, da bi vsi/tudi preprosti razumeli verske nauke. ♦ Menil je, da je v domačem/vsem znanem jeziku najlažje širiti verske resnice. ♦ Želel si je, da bi slovenščina postala jezik celotnega bogoslužja ... 	
13.2	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ študenti (na nemških univerzah) ♦ meščanstvo ♦ plemstvo ♦ duhovščina ... 	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
13.3	1	♦ Ljubljana ♦ da bi natisnili Biblijo v slovenskem jeziku/da bi tiskali slovenske knjige	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14.1	1	♦ Jurij Dalmatin	
14.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Postavljeni so bili temelji (slovenskemu) knjižnemu jeziku. ♦ Postavljeni so bili temelji (slovenski) književnosti. ♦ Slovenski jezik se je uveljavil kot pisni jezik (ob drugih jezikih večjih narodov) ... 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Habsburško monarhijo so napadle države (ki niso priznavale pragmatične sankcije). ♦ Nekatere države/napadalke so se poskušale polastiti avstrijske dediščine. ♦ Ker je Habsburška monarhija v vojni s Prusijo (izgubila Šlezijo) ... 	
15.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ uvedba nabornih okrajev ♦ uvedena vojaška obveznost ♦ popis prebivalstva ♦ vojaška reforma ... 	
15.3	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ robotniški patent/omejitev tlake ♦ odprava nevoljništva/podložniki so postali svobodni ♦ delitev srenjske zemlje med kmete ♦ uvajanje novih kultur (koruza, krompir ...) ♦ uvajanje hlevske živinoreje ♦ uvajanje novih pasem živine ♦ uvajanje novih panog/čebelarstvo ♦ ustanavljanje kmetijskih družb za pospeševanje kmetijstva ... 	Za tri pravilne rešitve 1 točka.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
16	1	♦ razsvetljenstvo	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17.1	1	ena od: ♦ Ljudje bi lahko razumeli priročne knjige, ki bi jim pomagale pri boljšem gospodarjenju. ♦ Ljudje bi lahko razumeli predpise/kaj od njih zahteva država. ♦ Splošna pismenost bi vplivala na izboljšanje splošne blaginje ...	
17.2	1	ena od: ♦ ker ljudje državnega/nemškega jezika niso razumeli ♦ ker je bil cilj opismenjevanje prebivalstva (ne pa centralizacija države) ♦ ker večina ni nameravala nadaljevati šolanja (na višjih stopnjah v nemškem jeziku) ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
18	2	♦ D ♦ C ♦ A ♦ B	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
19	1	ena od: ♦ V tistem času še ni bila oblikovana narodna/nacionalna zavest. ♦ V tistem času še ni bil uveljavljen pojem Slovenci/slovenski. ♦ Med ljudmi je še prevladovala deželna zavest ...	

Slovensko nacionalno preoblikovanje

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila	
20		A KRANJSKA ČBELICA	B KMETIJSKE IN ROKODELSKE NOVICE	
	1	♦ (Miha) Kastelic	♦ (Janez) Bleiweis	
	1	ena od: ♦ Časopis naj bi dokazoval, da je tudi v slovenskem jeziku možno ustvarjati umetniška dela. ♦ Časopis je bil namenjen izobraženemu/ zahtevnejšemu bralstvu ...	ena od: ♦ Časopis je imel vzgojno vlogo. ♦ Časopis naj bi pomagal pri razvoju kmetijstva/obrta. ♦ Časopis je bil namenjen širokim krogom bralstva ...	
	1	♦ Ljubljana	♦ Ljubljana	
	1	ena od: ♦ Sodelavci časopisa so bili hudi nasprotniki metelčice/različnost črkopisov. ♦ Zagovarjali so, da morajo vsi pisati v enem črkopisu. ♦ Najprej so objavljali v bohoričici, kasneje pa so prešli na gajico ...	ena od: ♦ Najprej so objavljali v bohoričici, kasneje pa so prešli na gajico. ♦ S prevzemom gajice so vplivali na bralstvo, da je prevzelo to pisavo ...	
	1	ena od: ♦ Bili so ostri nasprotniki ilirizma. ♦ Vztrajali so pri samostojnosti slovenskega narodnega/kulturnega razvoja. ♦ Slovenski kulturni razvoj so dvignili na višjo raven. ♦ S Prešernom se je slovenska literatura postavila ob bok literaturam drugih narodov ...	ena od: ♦ Pomagal je pri utrjevanju narodne identitete. ♦ Ker so ga brali v vseh deželah (naseljenih s Slovenci), je imel povezovalno vlogo. ♦ Prvi je (leta 1844) natisnil pojem/oznako Slovenija. ♦ Širil je uporabo pojmov Slovenec in slovenski jezik ...	
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
21.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Dunaj ♦ Gradec 	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
21.2	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Prišlo bi do združitve Slovencev po narodnostnem načelu./Preoblikovati bi bilo treba obstoječe deželne meje Avstrije. ♦ Oblikovati bi bilo treba posebni slovenski deželni zbor. ♦ Slovenščina bi postala uradni jezik na ozemlju Slovenije. ♦ Slovenija bi postala uradno ime (novega kraljestva) ... 	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
21.3	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Predvidevali so, da imajo v Avstriji večje možnosti za uresničitev narodnostnih zahtev. ♦ Bali so se, da v močni Nemčiji slovenske zahteve ne bi bile upoštevane. ♦ Izkazovali so večje zaupanje v avstrijskega cesarja/avstrijsko državo ... 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
22.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ proti graščakom ♦ proti zemljiškim posestnikom ♦ proti plemstvu ... 	
22.2	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ odprava (ostankov) fevdalizma ♦ pravico do dobrin, ki jih je do tedaj imelo le plemstvo (gozd, lov ...) ♦ zmanjšanje davčnih bremen ♦ razdelitev zemlje/posesti ... 	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
22.3	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ na Ižanskem ♦ Ig (in okolica) ... 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
23.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ljubljana ♦ Trst ♦ Celje 	Za tri pravilne rešitve 1 točka.
23.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Dobil je nalogo, naj opredeli slovenski etnični prostor. ♦ Zbiral je podatke o etnografskih/jezikovnih mejah v Habsburški monarhiji. ♦ Izrisal je zemljevid Slovenske dežele. ♦ Ko je dal zemljevid (leta 1853) v tisk, je bila izdaja prepovedana/zaplenjena. ♦ Zemljevid je lahko objavil šele po obnovi ustavnega življenja/leta 1861 ... 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
24	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Večati se je začelo število dvojezičnih in povsem slovenskih ljudskih šol. ♦ Slovenščina je postala (neobvezni) učni predmet v gimnazijah. ♦ Potekala so (nekaj let) predavanja v slovenščini na (pravni) fakulteti/univerzi v Gradcu. ♦ Ustanovljena je bila stolica za slovenski jezik na Univerzi na Dunaju ... 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
25	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 1713 ♦ 1515 ♦ 1493 ♦ 1586 ♦ 1408 ♦ 1456 	Za šest pravih rešitev 3 točke, za pet in štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Skupno število točk IP 2: 60